

Адаптивний менеджмент передбачає відкритість до змін і готовність до неперервного навчання. Компанії, які приймають цю філософію, постійно аналізують зовнішнє середовище і власні внутрішні процеси, шукаючи можливості для оптимізації та покращення. Вони також активно залучають співробітників до процесу інноваційного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Бойда С. Інноваційні підходи до управління підприємствами в умовах діджиталізації економіки. *Економіка та управління підприємствами*. 2022. Випуск 1 (85). С. 72-81.
2. Лозовський О.М. Шляхи оптимізації системи менеджменту підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 2. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2019/48.pdf.
3. Седікова І.О., Седіков Д.В. Нові парадигми менеджменту в умовах цифрової економіки. *Економіка харчової промисловості*. 2022. Том 14, Випуск 3. С. 37-43.
4. Терлецька Ю.О., Блауш Л.С., Терентяк Д.П. Формування концепції розвитку підприємства на засадах ситуаційного управління. *Молодий вчений*. 2020. Вип. № 1 (77). С. 265-269.

Д-р наук держ. упр. Марова С. Ф.

Донецький державний університет внутрішніх справ (м. Кропивницький, Україна)

МЕНЕДЖМЕНТ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я В АСПЕКТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАПРЯМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Сучасний менеджмент в галузі охорони здоров'я визначається комплексом особливостей, які відображають потреби та вимоги сучасного світу, а також враховують специфіку медичного сектору. Основні особливості сучасного менеджменту в закладах охорони здоров'я включають:

1. Зорієнтованість на пацієнта: сучасні заклади охорони здоров'я ставлять пацієнта у центр своєї діяльності. Це означає акцент на наданні якісної та ефективної медичної допомоги, задоволенні потреб пацієнтів, а також розвиток системи підтримки пацієнтів.

2. Компетентність у сфері управління охороною здоров'я: менеджери повинні мати глибоке розуміння медичної сфери, вміти ефективно керувати медичним персоналом, розробляти стратегії розвитку закладів охорони здоров'я та виконувати вимоги медичного законодавства. Важливою частиною діяльності менеджера є його знання нормативної бази, законодавчих вимог, а, враховуючи

європейську спрямованість зовнішнього курсу України, бажаним є й ознайомлення з європейськими стандартами та політиками в галузі охорони здоров'я. У зв'язку з глобалізацією володіння міжнародним досвідом та розуміння міжкультурних аспектів управління може бути важливим для менеджерів в охороні здоров'я.

3. Стратегічне планування та розвиток: сучасні заклади охорони здоров'я повинні мати чітко визначені стратегії розвитку, що враховують потреби сучасного ринку, демографічні та технологічні тренди, впроваджувати інновації в галузі охорони здоров'я, спрямовані на покращення якості медичних послуг та ефективності системи, а також забезпечувати реалізацію місії та цілей організації. Слід зазначити, що до недавнього часу стратегічне планування в більшості українських закладів охорони здоров'я було або повністю відсутнє, або мінімальне.

4. Використання сучасних технологій для оптимізації процесів, збору та аналізу даних, вдосконалення зв'язку між медичним персоналом та пацієнтами, для забезпечення безпеки даних та конфіденційності інформації.

5. Ефективне фінансове управління закладами охорони здоров'я, оптимізація витрат, інвестиції в розвиток, забезпечення фінансової стабільності. Відповідно, для менеджера, який працює в системі охорони здоров'я, важливо мати розуміння засад фінансового управління, ефективного використання фінансових ресурсів, розробки бюджетів, оптимізації фінансової діяльності медичних закладів.

6. Розвиток лідерства та комунікаційних навичок у сучасних менеджерах в охороні здоров'я для ефективного керування медичним персоналом, створення ефективних команд, вирішення конфліктів, співпраці з іншими клінічними та управлінськими командами, забезпечення взаєморозуміння з пацієнтами, їх родичами тощо. У країнах ЄС, наприклад, акцентується на лідерстві та розвитку персоналу, зокрема на навичках управління, комунікаціях та розвитку команди.

Важливою складовою сучасного менеджменту в охороні здоров'я є система управління якістю, спрямована на постійне покращення надання медичних послуг, зменшення помилок та вдосконалення процесів. Розуміння та застосування принципів системи управління якістю в медичних закладах є необхідними для забезпечення найвищого рівня медичної допомоги. Забезпечення дієвості системи

управління якістю в медичних закладах в країнах ЄС досягається, першою чергою, за рахунок відповідної освіти: менеджери в галузі охорони здоров'я в ЄС повинні мати вищу освіту в області охорони здоров'я або управління, а також певний рівень досвіду у цій галузі. Цей шлях був обраний і Україною. Наказом Міністерства охорони здоров'я України 6.06.2022р. №958 було внесено Зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, де в розділі «Керівники» було зазначено, що обов'язковою вимогою до керівників закладів вищої освіти є наявність вищої освіти другого (магістерського) рівня у галузі знань 07 «Управління та адміністрування», або 28 «Публічне управління та адміністрування», або 1501 «Державне управління».

Саме підготовка фахівців за цими напрямками дає можливість дає можливість підвищувати ефективність та професіоналізм в системі менеджменту в закладах охорони здоров'я, активно використовувати стратегічне планування та впроваджувати інноваційні підходи в управління охороною здоров'я, ефективно управляти фінансовою складовою діяльності. що сприяє покращенню якості та ефективності послуг. Ці навички дозволяють забезпечувати високий стандарт медичної допомоги та розвивати інфраструктуру.

Вивчення засад управління та адміністрування надає можливість ефективно протистояти негативним аспектам системи менеджменту в Україні, до яких треба, в першу чергу, віднести:

- недостатнє фінансування та брак ресурсів, що ускладнюють ефективне управління закладами охорони здоров'я;

- корупція та недостатня прозорість в системі охорони здоров'я, що може негативно впливати на ефективність менеджменту та якість наданих послуг, затримуючи або вкрай ускладнюючи процеси змін та вдосконалення;

- недоліки у системі нагляду та контролю, які можуть спричинити виникнення проблем у менеджменті;

- недостатнє застосування сучасних підходів та інновацій у сфері управління в порівнянні, наприклад, з країнами ЄС.

Доцільним, на нашу думку, було б поширення використання в Україні сучасних управлінських методів та практик, таких, як Lean Management (підхід, спрямований на ефективне використання ресурсів та мінімізацію витрат,

спрощення та оптимізація процесів надання послуг), Six Sigma (застосування статистичних методів для аналізу та управління процесами з метою мінімізації відхилень від стандартів якості), Total Quality Management (стратегія управління, що сприяє залученню всіх рівнів персоналу до постійного покращення якості продукції чи послуг) тощо.

Всі ці практики спрямовані на покращення ефективності, якості та конкурентоспроможності організацій, сприяють впровадженню інноваційних підходів до управління, оптимізують процеси та покращують якість медичної допомоги. Тому система менеджменту має передбачити підготовку українських медичних працівників для їх впровадження.

Крім того, євроінтеграційні наміри України вимагають значних змін в системі менеджменту охорони здоров'я для відповідності стандартам та вимогам Європейського Союзу. Деякі з цих змін включають наступні напрями:

1. Україна має гармонізувати свої закони та стандарти з європейськими нормами, зокрема в галузі якості медичної допомоги, безпеки пацієнтів та управління здоров'ям.

2. Зміна системи фінансування охорони здоров'я, перехід від системи оплати за обсяг послуг до системи оплати за результатами надання медичної допомоги.

3. Впровадження сучасних інформаційних технологій у систему охорони здоров'я, включаючи електронні медичні картки, системи електронного медичного запису та обміну медичною інформацією.

4. Удосконалення механізмів контролю якості медичної допомоги та безпеки пацієнтів, забезпечення стандартів інфраструктури медичних закладів.

5. Зосередження уваги на розвитку та доступності первинної медичної допомоги для зменшення потреби у шпиталях та зниженні витрат на лікування.

6. Забезпечення навчання та підвищення кваліфікації медичного персоналу для відповідності міжнародним стандартам та найкращим практикам.

7. Запровадження мережових моделей організації медичної допомоги для оптимізації ресурсів, покращення координації та забезпечення якості послуг.

Загалом, євроінтеграційні наміри України вимагають системних змін у всіх аспектах організації та управління охороною здоров'я для відповідності міжнародним стандартам та досягнення найкращих результатів для пацієнтів.